

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

*Глушко Аліна Дмитрівна,
кандидат економічних наук, доцент*

*Кузьменко Анастасія Віталіївна, Москалець Карина Василівна, студентки
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)*

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

У сучасних умовах глобальної цифрової трансформації фінансовий ринок зазнає глибоких структурних змін. Цифрові технології виступають не лише інструментом оптимізації фінансових транзакцій [1], а й ключовим чинником формування нової архітектури ринку, у якій інформаційна швидкість, аналітична гнучкість і безпека стають визначальними конкурентними перевагами. Процес цифровізації фінансового ринку передбачає перехід від традиційних форм обслуговування клієнтів до використання інноваційних електронних сервісів [2]. Провідну роль у цих перетвореннях відіграють фінансово-технологічні компанії, які запроваджують сучасні рішення для підвищення ефективності, зручності, прозорості та інклюзивності фінансових послуг [3].

Одним із ключових компонентів сучасної цифрової архітектури фінансового ринку є технологія блокчейн, яка забезпечує децентралізований облік транзакцій, високий рівень безпеки та істотне скорочення транзакційних витрат. Її впровадження створює передумови для формування нових фінансових інструментів – токенів і криптовалют, що розширюють межі традиційного фінансового обігу та сприяють розвитку цифрової економіки [4]. Вагомим напрямом трансформації фінансового ринку є інтеграція технологій штучного інтелекту (ШІ) та машинного навчання, що дає змогу здійснювати глибокий аналіз великих масивів фінансових даних, прогнозувати ринкові тенденції, автоматизувати оцінку ризиків і підвищувати точність кредитного скорингу [5]. Використання інтелектуальних алгоритмів сприяє персоналізації фінансових продуктів, зниженню операційних витрат і прискоренню процесу прийняття управлінських рішень, що підвищує загальну ефективність функціонування фінансових інститутів.

Не менш важливим напрямом трансформації фінансового ринку є розвиток цифрових платіжних систем. Технології безконтактних платежів – NFC, QR-коди, мобільні гаманці, а також системи міжнародних розрахунків SWIFT GPI та SEPA Instant – поступово формують нові стандарти фінансових операцій. Це сприяє підвищенню швидкості, зручності та безпеки транзакцій, а також стимулює конкуренцію між банками й небанківськими фінансовими установами, які змушені впроваджувати інноваційні рішення, покращувати якість сервісу та знижувати комісійні витрати [6]. Водночас цифровізація сприяє становленню електронного урядування [7] та розвитку регуляторних технологій (RegTech), які автоматизують процеси контролю за дотриманням фінансового законодавства, моніторингом підозрілих транзакцій і протидією відмиванню коштів.

Втім, процес цифрової трансформації фінансового ринку супроводжується низкою ризиків і викликів, що потребують системного підходу до управління. Серед ключових проблем варто виділити зростання кіберзагроз, недостатній рівень захисту персональних даних, складність регулювання нових цифрових активів і потребу в гармонізації фінансового законодавства на міжнародному рівні. Додатковим викликом є етичні аспекти використання алгоритмів штучного інтелекту, зокрема при ухваленні автоматизованих рішень у сфері кредитування чи страхування, що може призводити до дискримінаційних практик або зниження прозорості фінансових операцій [8].

Важливим стратегічним напрямом подальшого розвитку є інтеграція екологічних, соціальних та управлінських критеріїв (ESG) у цифрову фінансову інфраструктуру.

Сучасні фінансові технології дозволяють відстежувати вуглецевий слід інвестицій, оцінювати сталість корпоративних практик і створювати «зелені» фінансові інструменти [9]. У результаті цифровізація стає каталізатором не лише економічної, а й соціально-екологічної трансформації фінансового ринку.

Таким чином, цифрові технології виступають ключовим чинником трансформації фінансового ринку, змінюючи його структурну, функціональну та інституційну парадигму [10]. У результаті цифровізації формується нова архітектура фінансового ринку, яка базується на принципах відкритості, інтероперабельності та клієнтоцентричності. Разом із тим цифровізація вимагає системного підходу до регулювання, посилення кіберзахисту та підвищення фінансової грамотності населення. Лише за умови синергії державного регулювання, фінтех-інновацій, криптографічного захисту та аналітичних технологій буде сформована адаптивна, безпечна та стійка фінансова система, здатна ефективно функціонувати в умовах цифрової економіки.

Література

1. Onyshchenko, S., Hlushko, A., Yanko, A. Role and importance of information security in a pandemic environment. *Economics and Region*. 2020. 2 (77). 103–108.
2. Hlushko, A. & Khudolii, Yu. Financial technologies as a factor in the innovative development of the banking system. Chapters of Monographs, in: “Intellectual capital is the foundation of innovative development ‘2025”, Monographic series «European Science». Karlsruhe, Germany, ScientificWorld-NetAkhatAV, March, 2025, Book 38, Part 3, pages 19–27. <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2025-38-03>.
3. Khudolii, Y., Hlushko, A. The impact of innovation and fintech on the banking business. *ScienceRise*. 2023. 3. 41-50. <https://doi.org/10.21303/2313-8416.2023.003218>.
4. Karadag, B., Zaim, A. H., Akbulut, A. Blockchain in Finance: A Systematic Literature Review. *Preprints*. 2024. <https://doi.org/10.20944/preprints202402.0690.v1>.
5. Hlushko A., Bilko S. Artificial intelligence technologies in the financial system of Ukraine: security aspect. XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України», 22 травня 2025 року. Київ: КНУ. С. 32-33 (378 с.).
6. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. Chapters of Monographs, in: "Transformations of national economies under conditions of instability", published by the Scientific Route OÜ. Tallinn, Estonia. 2024, chapter 6, pages 169–197. <https://doi.org/10.21303/978-9916-9850-6-9.ch6>.
7. Hlushko, A. D., Pantas, V. V., Babenko, S. R. Information policy in the system of ensuring the financial security of the state. *Electronic scientific professional publication “Effective Economy.”* 2022. No. 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.95>.
8. European Commission. *Artificial Intelligence Act: Proposal for a Regulation Laying Down Harmonised Rules on Artificial Intelligence*. Brussels: European Commission. 2021. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/proposal-regulation-laying-down-harmonised-rules-artificial-intelligence>.
9. World Economic Forum. *Digital Finance for the Green Transition: Accelerating ESG Integration through Technology*. Geneva: WEF. 2023.
10. Глушко А.Д., Янко А.С., Білько С.С. Цифрова трансформація бізнес-процесів: безпековий аспект. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. 2(17). <https://doi.org/10.32782/dees.17-26>.
11. Кудінова А.О., Маслій О.А., Буряк А.А. Формалізація ризиків і загроз економічній безпеці України в умовах цифровізації. Управління змінами та інновації. 2024. № 12. С. 25–31. <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-4>